

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Кафедра музикознавства та вокально-хорового мистецтва

Кафедра образотворчого мистецтва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

музикознавства та вокально-

хорового мистецтва

В.В. Савченко В.В.

“ 28 ” серпня 2019 року

Завідувач кафедри

образотворчого мистецтва

О.А. Мушка О.А.

“ 28 ” серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НП2.2.10 МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «МИСТЕЦТВО»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: 013 Початкова освіта

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Початкова освіта

(назва освітньої програми)

Факультет/інститут початкової освіти

(назва факультету/інституту)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво»» для студентів спеціальності 013 Початкова освіта

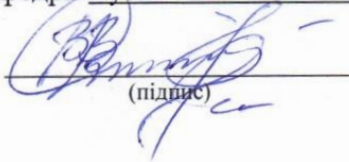
Розробник: Сирота З. М., кандидат педагогічних наук, доцент

Побірченко О. М., кандидат педагогічних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва

Протокол № 1 від «28» серпня 2019 року

Завідувач кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва

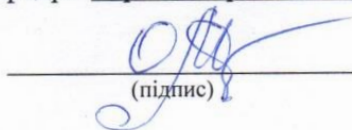

(підпис)

(Семенчук В. В.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри кафедри образотворчого мистецтва

Протокол № 1 від «28» серпня 2019 року

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва

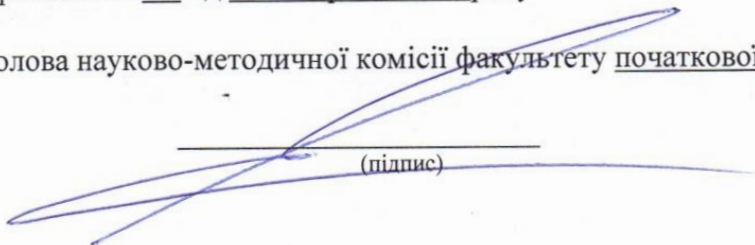

(підпис)

(Музика О. Я.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету початкової освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії факультету початкової освіти

(підпис)

(Ящук О. М.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис предмета навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність <u>013 Початкова освіта</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		–	2-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		–	3-й, 4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітній ступінь: <u>Магістр</u>	Лекції	
		–	8 год.
		Практичні, семінарські	
		–	4 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		–	78 год.
		Індивідуальні завдання	
		–	–
Вид контролю			
–	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання – 13/87

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво»» підготувати майбутніх учителів до професійної діяльності в ЗЗСО.

Завдання курсу:

- формувати у студентів науковий світогляд, національну самосвідомість;
- сприяти усвідомленню соціальної ролі педагогічної діяльності майбутнього вчителя;
- виявляти громадянську та соціальну активність, стійкі пізнавальні інтереси студентів;
- стимулювати їх прагнення до постійного самовдосконалення та духовного збагачення;
- виховувати педагогічну спостережливість, уяву, тактовність, незалежність мислення у поєднанні з повагою до суджень інших людей;
- сприяти вихованню таких якостей як толерантність, доброзичливість, наявність почуття власної гідності, самоповаги, скромності, вимогливості до себе й до інших;
- стимулювати творче відношення до майбутньої професії;
- сприяти формуванню фахових знань, умінь та навичок.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

ЗК 4 – здатність бути критичним і самокритичним. Осмислення, переосмислення дій щодо ґрунтового самоаналізу власної діяльності, самокритики, сприймання конструктивної критики з метою підвищення рівня професійної майстерності.

ФК 3 – методична. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності в початковій школі; доцільно використовувати у освітньому процесі науково обґрунтовані, традиційні та інноваційні методи, прийоми, засоби навчання/виховання.

ФК 7 – здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здійснювати контроль/самоконтроль процесу та оцінювання/самооцінювання результатів діяльності з метою забезпечення їхньої якості.

ФК 9 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Виконувати спеціальні академічні завдання у відповідності до навчальної дисципліни.

ФК 10 – здатність працювати в галузевому/міжгалузевому/соціальному контексті. Ефективна взаємодія з педагогічними працівниками, співпраця з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей), з батьківською спільнотою, пропагування педагогічних знань серед широких верств населення.

Очікувані результати навчання:

ПРН 4. Відбирати, аналізувати, критично осмислювати, оцінювати навчальний матеріал/результати наукових досліджень; творчо застосовувати навчальний матеріал/впроваджувати результати наукових досліджень у практиці(ку) освітньої діяльності навчальних закладів.

ПРН 6. Будувати та практично застосовувати логічно завершену педагогічну систему як сукупність взаємозв'язаних структурних компонентів (мета, зміст, методи, засоби і форми) освітнього процесу щодо реалізації завдань освітньої галузі/виховання.

ПРН 11. Володіти когнітивно-творчими якостями: інтелектуальною активністю, гнучкістю й оригінальністю мислення, інтуїцією, критичністю тощо.

ПРН 14. Застосовувати наукові знання та практичні уміння й навички, що складають теоретичну й діяльнісну основи навчальної дисципліни, для розв'язання задач, які належать до певного кола означеної дисципліни або мультидисциплінарних контекстів.

ПРН 23. Бути наполегливим у вирішенні професійних завдань та взятих зобов'язань, нести соціальну, етичну відповідальність за внесок/результати професійної діяльності.

ПРН 24. Здійснювати рефлексію власної навчальної/професійної діяльності; володіти навичками самоорганізації, саморозвитку з метою підвищення рівня педагогічної майстерності.

3. Мова навчання

Мова навчання: українська.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Сутність, концептуальні основи, організація та художньо-методичні технології інтегрованого навчання мистецтва

Тема 1. Передумови і сутність інтеграції у шкільній мистецькій освіті

Тема 2. Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» у школі

Тема 3. Загальні організаційно-методичні підходи до навчання мистецтва у контексті художньої дидактики

Тема 4. Художньо-педагогічні технології на уроках мистецтва

Тема5. Технології оцінювання результатів мистецької освіти

Тема6. Орієнтовне календарне планування змісту уроків за програмою інтегрованого курсу «Мистецтво»

5. Структура навчальної програми

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с р.		л	п	лаб.	інд.	с р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовний модуль 1. Сутність, концептуальні основи, організація та художньо-методичні технології інтегрованого навчання мистецтва													
Тема 1. Передумови і сутність інтеграції у шкільній мистецькій освіті	–	–	–	–	–	–	17	2	–	–	–	–	15
Тема 2. Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» у школі	–	–	–	–	–	–	17	2	–	–	–	–	15
Тема 3. Загальні організаційно-методичні підходи до навчання мистецтва в контексті художньої дидактики	–	–	–	–	–	–	17	2	–	–	–	–	15
Тема 4. Художньо-педагогічні технології на уроках мистецтва	–	–	–	–	–	–	17	2	–	–	–	–	15
Тема 5. Технології оцінювання результатів мистецької освіти	–	–	–	–	–	–	11	–	2	–	–	–	9
Тема 6. Орієнтовне календарне планування змісту уроків за програмою інтегрованого курсу «Мистецтво»	–	–	–	–	–	–	11	–	2	–	–	–	9
Усього годин	–	–	–	–	–	–	90	8	4	–	–	–	78
Модуль 2													
ІНДЗ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Усього годин	–	–	–	–	–	–	90	8	4	–	–	–	78

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Передумови і сутність інтеграції у шкільній мистецькій освіті	–
2.	Тема 2. Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» у школі	–
3.	Тема 3. Загальні організаційно-методичні підходи до навчання мистецтва в контексті художньої дидактики	–
4.	Тема 4. Художньо-педагогічні технології на уроках мистецтва	–
5.	Тема 5. Технології оцінювання результатів мистецької освіти	2
6.	Тема 6. Орієнтовне календарне планування змісту уроків за програмою інтегрованого курсу «Мистецтво»	2
Всього		4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Система естетичного виховання, завдання та основні проблеми навчання мистецтва в школі	2
2.	Підготувати доповідь на тему: «Види та жанри у музичному та образотворчому мистецтві»	5
3.	Підготувати доповіді на тему: «Дидактичні принципи у музичному та образотворчому мистецтві»	5
4.	Підготувати доповіді на тему: «Методи навчання у музичному та образотворчому мистецтві»	10
5.	Сутність ідеї «Евритмії», концептуальні засади	10
6.	Розкрити інтелектуально-розвиваючі можливості загальної художньої освіти.	10
7.	Технології проектного моделювання інтегрованих уроків у мистецькій освіті	10
8.	Розробити і провести фрагменти уроків з використанням інтерактивних художньо-педагогічних технологій	10
9.	Розробити ігрові художньо-педагогічні технології на основі поліцентричної інтеграції	10
10.	Проаналізувати програму «Мистецтво»: 1, 2, 3, 4 класи (розробка поурочних планів-конспектів)	2
11.	Проаналізувати програму «Мистецтво»: 5, 6, 7, 8 класи (розробка поурочних планів-конспектів)	2
12.	Підбір методичних матеріалів для складання планів-конспектів та сценаріїв позакласного заходу	2
Всього		78

8. Методи навчання

Словесні (розповідь, бесіда, лекція тощо), наочні (ілюстрація, демонстрація тощо), практичні методи, репродуктивний метод, навчальна робота під керівництвом викладача, самостійна робота студентів, розв'язування творчих завдань, робота в інтернет-просторі, інтерактивні методи навчання, рольові ігри, банки візуального супроводу освітнього процесу, метод проектів тощо.

9. Методи контролю

Усне опитування, письмове тестування, захист ІНДЗ, перевірка виконання самостійної роботи, підготовка та захист проекту, розробка та проведення уроків/окремих фрагментів

уроків, розробка та проведення виховних заходів, підготовка презентації, критичний аналіз ситуації, самооцінювання, взаємооцінювання, залік.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

90 -100 балів - відмінно (А)	студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
82 - 89 балів - добре (В)	студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем.
75 - 81 балів - добре (С)	студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певної неточності і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу.
69 -74 бали - задовільно (D)	студент в основному опанував теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, відтворює окремі факти, окремі фрагменти, що становлять незначну частину навчального матеріалу, викладає їх уривчастими реченнями.
60 -74 бали - задовільно (E)	студент в основному опанував теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, відтворює окремі факти, окремі фрагменти, що становлять незначну частину навчального матеріалу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професійною діяльністю.
35-59 балів - незадовільно (FX)	студент не опанував навчальний матеріал з дисципліни, але не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, та сформованість практичних навичок.

11. Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	МК
15	15	15	15	15	15	10
100						

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100 (A)	відмінно	Зараховано
82 – 89(B)	добре	
75 – 81 (C)		
69– 74 (D)	задовільно	
60 – 68 (E)		
35–59 (FX)	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 – 34(F)	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, нормативні документи, навчально-методичні посібники, методичні рекомендації.

13. Рекомендована література

О с н о в н а

1. Бех І. Особистісно зорієнтоване виховання: Наук, метод, посібник.– К.; ІЗМН, 1998.– 204 с.
2. Клепко С. Інтегративна освіта і поліморфізм звання. – Київ; Полтава; Харків: ПОПОПП, 1998. – 360 с.
3. Куревина О. Синтез искусств в эстетическом воспитании детей дошкольного и школьного возраста – М.: ЛИНКА-ПРЕСС, 2003.– 176 с.
4. Коберник О. М. Теорія і методика психолого-педагогічного проектування виховного процесу в школі: Навч.-метод, посібник. – К.: Наук, світ, 2001.–182 с.
5. Комплексна програма художньо-естетичного виховання у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах/ Масол Л. (керівник авторського колективу), Ганнусенко Н., Комаровська О., Ничкало С., Рагозіна В., Оніщенко О. // Інформаційний збірник МОН України . – 2004. – №10 (травень). – С. 9–32.
6. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів / Л.М. Масол, О. В. Гайдамака, Е.В. Белкіна, О.В. Калініченко, І.В.Руденко.– Х.:Веста: Видавництво «Ранок», 2006.– 256 с.
7. Мистецтво. Програма. 1–4 кл. /Масол Л. (керівник авторського колективу), Гайдамака О., Горовенко В. та ін. // Художньо-естетичний цикл. Програми : 5–11 кл. – К. : Перун, 2005. – С. 122–159.
8. Мистецтво. Програма. 5–8 кл. /Масол Л. (керівник авторського колективу), Гайдамака О., Горовенко В. та ін. // Художньо-естетичний цикл. Програми : 5–11 кл. – К. : Перун, 2005. – С. 122–159.
9. Мистецтво. Програма для ЗОНЗ. 5–9 кл./ Масол Л. (керівник групи), Коваленко О., Сотська Г. та ін. – К. : Освіта, 2012. – С. 270–295.
10. Масол Л. Медіакультура Програма // Програми для творчих об'єднань позашкільних і загальноосвітніх навч. закладів. Соціально-реабілітаційний напрям. – Суми : ТОВ Антей, 2005. – С. 157–182.
11. Масол Л. Образ – слово – думка: полікультурний діалог в освітньому просторі // Мистецтво та освіта.– 1999.– № 4,– С. 38–45.
12. Овчарук О. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти // Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: К. І.С, 2003. – С. 13–42.
13. Основи педагогічної майстерності / За ред. І. Зязюна. – К.: Вища школа, 1987. – 207 с.
14. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод, посібник /ПометунО., Пироженко Л.– К.: В. С. К. , 2004.– 192 с.
15. Савченко О. Дидактика початкової школи: Підручник для студентів педагогічних факультетів.– К.: Абрис, 1997.– 416 с.

Допоміжна

1. Гуманистическая направленность штайнеровской педагогики. – М.: Владос, 1999. – 150 с.
2. Гончаренко С., Козловська І. Теоретичні основи дидактичної інтеграції у професійній середній школі // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 12. – С.9-18.
3. Дичковська І. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник – К., 2004.–352 с.
4. Данилюк А. Теория интеграции образования. – Ростов-на-Дону: РПУ, 2000.– 440 с.
5. Леонтьева Э. В. Карл Орф. – М.: Музыка, 1984.– 334 с.
6. Морозова С. Основные направления и приемы развития детского творчества в педагогической деятельности Б. Яворского и его учеников // Из истории музыкального воспитания: Хрестоматия / Сост. О. Апраксина.– М, Просвещение, 1990.– С. 113 - 120.
7. Новосельська В., Масол Л. Роль музики та евричмії в емоційно-естетичному вихованні учнів вальдорфських шкіл // Рідна школа. – 2003.– № 9. – С. 78 - 80.
8. Пальчевський С. Сугестопедичне навчання на уроках образотворчого мистецтва // Мистецтво та освіта.– 2005.– № 3.– С. 10–13.
9. Педагогика искусства и интеграция: Материалы международной конференции «Интеграция как методологический феномен художественного образования в изменяющейся России» /Ред.-сост. Л. Савенкова. – М.: НИИ ХВРАО, 2001. – 440 с.
10. Фоменко В. Т. Построение процесса обучения на интегративной основе: содержание, технологии, организационные формы,– Ростов-на-Дону, 1996.-С. 12 – 24
11. Холопова В. Музыка как вид искусства: Учебное пособие.– СПб: Лань, 2000. – 320 с.
12. Юсов Б. Взаимосвязь культурогенных факторов в формировании современного художественного мышления учителя образовательной области «Искусство» // Избранные труды по истории, теории и психологии художественного образования и полихудожественного воспитания детей. – М.: Компания «Спутник+», 2004. – 253 с.

14 Інформаційні ресурси

1. www.educaytion.gov.ua – веб-сторінка Міністерства освіти України.
2. www.nduv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки ім. Вернадського
3. www.tnpu.edu.ua – веб-сторінка Тернопільського національного педагогічного університету Імені Володимира Гнатюка.